

Evidenčna številka: VDS00046991

Datum odločbe: 05.05.2021

Senat: mag. Aleksandra Hočevar Vinski (preds.), Jelka Zorman Bogunovič (poroč.), mag. Biserka Kogej Dmitrovič

Področje: DELOVNO PRAVO

Institut: izredna odpoved pogodbe o zaposlitvi - hujša kršitev pogodbene obveznosti - nezmožnost nadaljevanja delovnega razmerja

Zveza: ZDR-1 člen 33, 33/1, 34, 34/1, 36, 36/1, 37, 109, 109/1, 110, 110/1, 110/1-2, 110/3.. URS člen 14.

Jedro

Za odločitev v obravnavani zadevi ni pomembno, za kateri zasebni namen je tožnik uporabil službeno vozilo, ali ga je uporabil za prevzem 100 zaščitnih mask ali pa je z njim peljal stranko (prijatelja) iz hostla G. v F. na letališče A. v Avstriji. Bistveno je, kot izhaja iz izvedenega dokaznega postopka, da tožene stranke o uporabi službenega vozila za odhod v Avstrijo ni obvestil in za kaj takega tudi ni imel njenega dovoljenja. Zato je podan utemeljen odpovedni razlog po 2. alineji prvega odstavka 110. člena ZDR-1.

Izrek

I. Pritožba se zavrne in se potrdi izpodbijani del sodbe sodišča prve stopnje.

II. Stranki sami krijeta vsaka svoje stroške pritožbenega postopka.

Obrazložitev

1. Z izpodbijano sodbo je sodišče prve stopnje zavrnilo tožbeni zahtevek, da se ugotovi, da je izredna odpoved pogodbe o zaposlitvi z dne 26. 9. 2019 z aneksom št. 1/2020 z dne 19. 1. 2020, ki je bila podana 16. 4. 2020 s strani tožene stranke tožniku, nezakonita in se razveljavi ter se vzpostavi stanje, kot je bilo pred izdajo odpovedi in da tožniku delovno razmerje pri toženi stranki na podlagi te odpovedi ni prenehalo in mu še vedno traja z vsemi pravicami in obveznostmi, ki izhajajo iz delovnega razmerja in je še vedno v delovnem razmerju pri toženi stranki, ter ga je tožena stranka dolžna pozvati nazaj na delo, mu za čas nezakonitega prenehanja delovnega razmerja priznati delovno dobo z vpisom v matično evidenco pri ZPIZ ter od prenehanja delovnega razmerja do vrnitve nazaj na delo obračunati vsakomesečni znesek bruto plače, ki bi ga

prejel, če bi delal, od tega odvesti davke in prispevke ter mu izplačati neto znesek skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi od vsakega zadnjega dne v mesecu za tekoči mesec do plačila ter mu izplačati tudi vse regrese, ki bodo zapadli od dneva prenehanja delovnega razmerja do vrnitve nazaj na delo, vse v roku 8 dni (točka I izreka sodbe). Odločilo je, da vsaka stranka sama krije svoje stroške postopka (točka II izreka).

2. Zoper sodbo (razen zoper odločitev, da tožena stranka sama krije svoje stroške postopka, za izpodbijanje katere nima pravnega interesa) se pravočasno pritožuje tožnik iz vseh pritožbenih razlogov po prvem odstavku 338. člena ZPP. Predlaga, da pritožbeno sodišče pritožbi ugodi ter samo odloči o zadevi tako, da tožbenemu zahtevku v celoti ugodi, podredno pa, da izpodbijano sodbo razveljavi in zadevo vrne sodišču prve stopnje v novo sojenje, vse s stroškovno posledico. Poudarja, da sodišče, kljub predlogu, da se na istem naroku zaslišita obe stranki, ni najprej zaslišalo tožnika in šele na naslednjem naroku toženo stranko. Ta se je lahko v zvezi s tožnikovo izpovedbo na zaslišanje pripravila, zato je sodišče kršilo načelo enakosti in poštenja. Nobenega dokaza ni, da je tožnik dne 19. 3. 2020 s službenim vozilom na letališče A. v Republiko Avstrijo peljal stranko, prav tako ni bila ovržena njegova izpoved, da je šel tega dne po zaščitne maske na A., zato je ugotovitev sodišča, da tožnik ni imel dovoljenja za vožnjo s službenim voziloma na A. ter da je tja peljal stranko, protispisna. Dejstvo je, da meja ni bila zaprta in da je v Sloveniji takrat primanjkovalo zaščitne opreme. Tožena stranka ni priskrbela dovolj zaščitnih sredstev, saj jo je za izvajanje taksi dejavnosti primanjkovalo. Ker tožnik ni kršil prepovedi zapuščanja ozemlja Republike Slovenije, ni z ničemer podkrepjena nasprotna ugotovitev sodišča prve stopnje. Tožnik je na A. šel zasebno in ni kršil nobene pogodbene ali druge obveznosti iz delovnega razmerja. V pogodbi je imel izrecno določilo, da lahko avto uporablja v zasebne namene, z edino omejitvijo, da mora avto tako v službene kot tudi v zasebne namene uporabljati v treznem stanju. Glede na to ni mogoče ugotoviti, da je tožnik kršil določbe 110., 33., 34. in 37. člena ZDR-1, saj ni izkazano, da bi delo opravljal nevestno, ni kršil delodajalčevih navodil, prav tako njegovo ravnanje ni ne materialno in tudi ne moralno škodovalo delodajalcu.

3. Tožena stranka je v odgovoru na pritožbo predlagala, da jo pritožbeno sodišče zavrne oziroma zavrže in potrdi izpodbijano sodbo, tožniku pa naloži v plačilo stroške celotnega postopka z zakonskimi zamudnimi obrestmi od izteka paricijskega roka do plačila. Tožnik je šele na naroku dne 23. 10. 2020 navedel, da je razlog njegovega odhoda na A. zagotoviti si 100 zaščitnih mask, za kar ni predložil nobenega dokaza. Prav tako je umaknil dokazni predlog za zaslihanje priče B.B., s katerim naj bi se na A. dobil. Pred tem je namreč rekel, da je na A. peljal svojega prijatelja. Tožena stranka je dokazala, da je v tem času svojim delavcem zagotovila zaščitna sredstva, in sicer je že v prvi pripravljalni vlogi predložila račune za nakup zaščitne opreme. Tožnik je kršil prepoved zapuščanja Republike Slovenije s službenim vozilom brez vednosti in dovoljenja tožene stranke, ki ima v zvezi s tem restriktivno politiko, o kateri so prepričljivo izpovedali C.C., D.D. in E.E.. Pravilna je tudi ugotovitev sodišča, da so zaposleni pri toženi stranki sicer lahko uporabljali službeno vozilo za zasebne namene, a omejeno na kraj njihovega bivanja in za prevoz na delo ter z njega, za vsako daljšo vožnjo tudi v tujino, pa jim je morala tožena stranka izdati dovoljenje, stroške pa so krili sami. Uporaba v zasebne namene je bila tako dovoljena, vendar omejena.

4. Pritožba ni utemeljena.

5. Pritožbeno sodišče je sodbo sodišča prve stopnje preizkusilo v izpodbijanem delu v mejah pritožbenih razlogov, pri čemer je po uradni dolžnosti pazilo na absolutne bistvene kršitve določb pravnega postopka iz drugega odstavka 350. člena Zakona o pravnem postopku (ZPP, Ur. l. RS, št. 26/99 in nadalj.) in na pravilno uporabo materialnega prava. Po izvedenem preizkusu je ugotovilo, da sodišče prve stopnje ni storilo bistvenih kršitev določb pravnega postopka, na katere pazi pritožbeno sodišče po uradni dolžnosti, na pravilno in popolno ugotovljeno dejansko stanje pa je tudi pravilno uporabilo materialno pravo.

6. Neutemeljene so pritožbene navedbe, da je sodišče prve stopnje kršilo načelo enakosti (14. člen Ustave RS – enakost pred zakonom) in poštenja s tem, ko ni, kljub predlogu tožnika, na istem naroku zaslišalo obeh strank. Tožnik je imel možnost, da predlaga svoje zaslišanje, s katerim bi odgovoril na izpovedi v postopku zaslišanega zakonitega zastopnika tožene stranke in prič, pa tega ni uveljavljal.

7. Tožnik je bil pri toženi stranki zaposlen od 2. 7. 2009, nazadnje na podlagi pogodbe o zaposlitvi z dne 26. 9. 2009 in aneksa z dne 19. 1. 2020, za nedoločen čas na delovnem mestu voznik taksija. Dne 21. 4. 2020 mu je tožena stranka vročila izredno odpoved pogodbe o zaposlitvi z dne 16. 4. 2020, s katero mu je pogodbo o zaposlitvi odpovedala iz razloga po 2. alineji prvega odstavka 110. člena Zakona o delovnih razmerjih (ZDR-1, Ur. l. RS, št. 21/2013 in nadalj.). Pogodbene in druge obveznosti iz delovnega razmerja je kršil naklepoma in iz hude malomarnosti, ker je dne 19. 3. 2020 prevzel stranko v F. in jo s službenim vozilom odpeljal na letališče A. v Avstriji, vožnje pa ni prijavil toženi stranki in taksimetra tudi ni imel vključenega. To je storil v času razglašene epidemije virusa COVID-19, ko je bilo gibanje posameznikov in prestopanja meje omejeno, zato je kršil določbe 33., 34., 36. in 37. člena ZDR-1.

8. Sodišče prve stopnje je ugotovilo, da je tožena stranka postopek pred izredno odpovedjo pogodbe o zaposlitvi izpeljala zakonito. Tožniku je omogočila zagovor pred podano odpovedjo, skladno s tretjim odstavkom 110. člena ZDR-1 pa mu je tudi pravilno prepovedala opravljanje dela za čas trajanja postopka izredne odpovedi, in sicer z obvestilom o napotitvi na čakanje na delo, kar je za tožnika ugodnejše kot suspenz, saj je v tem obdobju prejemal ugodnejše nadomestilo plače, kot bi ga prejemal, če bi ga tožena stranka suspendirala.

9. Na podlagi tožnikovih navedb in njegove izpovedi, da je bil 19. 3. 2020 prost in da je šel s službenim vozilom v Avstrijo po 100 zaščitnih mask, ki mu jih je dal znanec ter izpovedi zakonitega zastopnika tožene stranke C.C. in prič D.D. ter E.E., ki je podal tudi pisno izjavo, iz katerih izhaja, da so zaposleni lahko službeno vozilo uporabljali tudi v zasebne namene, pri čemer so bili omejeni na kraj prebivanja, prevoz na delo in z dela ter na omejitve največ 50 km dnevno, za vsako daljšo vožnjo in odhod v tujino pa so morali imeti dovoljenje tožene stranke in sami kriti stroške vožnje, je sodišče prve stopnje pravilno ugotovilo, da je tožnik storil očitano kršitev, saj dovoljenja tožene stranke za zasebno vožnjo v tujino ni imel, tožene stranke pa o tej vožnji sploh ni obvestil.

10. Za odločitev v obravnavani zadevi ni pomembno, za kateri zasebni namen je tožnik uporabil službeno vozilo, ali ga je uporabil za prevzem 100 zaščitnih mask ali pa je z njim peljal stranko (prijatelja) iz hostla G. v F. na letališče A. v Avstriji. Bistveno je, kot izhaja iz izvedenega dokaznega postopka, da tožene stranke o uporabi službenega vozila za odhod v Avstrijo ni obvestil in za kaj takega tudi ni imel njenega dovoljenja. To izhaja iz izpovedi priče E.E., ki je na podlagi sledenja vozila ugotovil od kod in kam je vozilo šlo in bi, če se mu tožnik na poslano mu SMS sporočilo ne bi javil, o tem obvestil policijo, saj bi lahko bilo vozilo ukradeno ali pa bi se mu zgodilo kaj drugega. Je pa sodišče prve stopnje pravilno ugotovilo, da je tožnik kritičnega dne dejansko opravil prevoz stranke v tujino, saj je tožena stranka dokazala, da je imel tožnik možnost uporabe razkužila zaščitnih mask, ki jih je imel na razpolago pri toženi stranki.

11. Tako je pravilna ugotovitev sodišča prve stopnje, da je podan utemeljen odpovedni razlog po 2. alineji prvega odstavka 110. člena ZDR-1, saj je tožnik najmanj iz hude malomarnosti kršil pogodbene in druge obveznosti iz delovnega razmerja. Kršil je določbe ZDR-1, in sicer prvega odstavka 33. člena, ker dela po pogodbi o zaposlitvi ni opravljal vestno, prvega odstavka 34. člena, saj ni upošteval delodajalčevih zahtev in navodil v zvezi z izpolnjevanjem pogodbenih in drugih obveznosti iz delovnega razmerja, prvega odstavka 36. člena, ker delodajalca ni obveščal o bistvenih okoliščinah, ki vplivajo oziroma bi lahko vplivale na

izpolnjevanje njegovih pogodbenih obveznosti, in 37. člena, po katerem se je moral vzdržati vseh ravnanj, ki materialno ali moralno škodujejo ali bi lahko škodovale poslovnim interesom delodajalca. Ker so obveznosti z enako ali podobno vsebino zajete v 4. členu pogodbe o zaposlitvi, je tožnik kršil pogodbene obveznosti, zato so neutemeljene tudi pritožbene navedbe, da pogodbenih obveznosti ni kršil.

12. Prav tako je sodišče prve stopnje tudi pravilno ugotovilo obstoj nadaljnega pogoja za zakonitost izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi po prvem odstavku 109. člena ZDR-1 v točki 20 obrazložitve, in sicer da zaradi tožnikovega ravnanja nadaljevanje delovnega razmerja med strankama ni mogoče niti do izteka odpovednega roka. Tožena stranka je gospodarska družba, ki opravlja dejavnost javnega prevoza s taksiji, s tem pa ima odgovornost tudi do potnikov. Tožnikovo ravnanje je zanjo predstavljalo močno razočaranje in negativno presenečenje, kar je popolnoma porušilo zaupanje do tožnika. Tožena stranka se nanj ne more več zanesti in mu zaupati, da bo ustrezno opravljal dela, od katerih je odvisna dejavnost delodajalca.

13. Iz navedenega izhaja, da je odločitev sodišča prve stopnje pravilna, saj niso podani razlogi, iz katerih se sodba lahko izpodbija in tudi ne razlogi, na katere mora paziti po uradni dolžnosti, zato je pritožbeno sodišče pritožbo tožene stranke kot neutemeljeno zavrnilo in v izpodbijanem delu potrdilo sodbo sodišča prve stopnje (353. člena ZPP). Presojalo je le pritožbene navedbe, ki so za odločitev bistvene (prvi odstavek 360. člena ZPP).

14. Odločitev o pritožbenih stroških temelji na 165. in 154. členu ZPP ter 41. členu Zakona o delovnih in socialnih sodiščih (ZDSS-1, Ur. l. RS, št. 2/2004 in nadalj.). Tožnik s pritožbo ni uspel, zato sam krije svoje stroške pritožbenega postopka, tožena stranka pa svoje stroške krije sama, saj skladno z določbo petega odstavka 41. člena ZDSS-1 delodajalec v sporih o obstoju ali prenehanju delovnega razmerja sam krije svoje stroške ne glede na izid postopka.

Datum zadnje spremembe: 12.07.2021